

Dossier

Canviant de focus: des de la microhistòria

[pàg. 36 Les Juntres de Sanitat del port de Maó (segles XVIII i XIX) / Josep Miquel Vidal Hernández] [pàg. 54 El naufragi del bergantí *L'Assomption*: Blanes, 13 i 14 de gener de 1787 / Pablo de la Fuente de Pablo, Jaume Busquets Artigas] [pàg. 66 Los libros de visitas de los faros de Cataluña / David Moré Aguirre] [pàg. 90 L'Escala, el Sardinal i "Mata'l, que és de Roses!". Un exemple dels conflictes de pesca existents a l'Edat Moderna (segles XVI-XVIII) / Marcel Pujol i Hamelink]

La història marítima és, en essència, internacional i, per tant, demana una aproximació global a la matèria. Però això no és, en cap cas, incompatible amb l'estudi local o sectorial. Fóra un error deixar-se endur per certes modes o corrents que ens porten a menystenir la història local i a considerar els estudis de microhistòria com una mena de “germana pobre” de la historiografia. És cert que ja està superada la producció dels erudits locals que, sense mètode ni contextualització i amb poc aparell crític, es limitava a una crònica d'interès local de poca volada. Cal, en canvi, reivindicar les aportacions dels estudis focalitzats en un espai limitat o en un sector quan ens donen claus per a una comprensió global, més generalista, de fenòmens que són, sovint, universals.

En aquest dossier presentem quatre articles que són exemples de les possibilitats que aporta la microhistòria en funció de la mirada. El primer article, de Josep Miquel Vidal, estudia les Juntetes de Sanitat del port de Maó als segles XVIII-XIX. Un estudi local, a priori, però que ens parla d'un problema universal, el de la sanitat marítima, i d'una solució local (tot i que

d'àmbit nacional) que pot donar claus comparatives per valorar respostes diferents davant un mateix perill.

El següent article és la crònica d'un naufragi, el del bergantí *L'Assomption*, relatada per Pablo de la Fuente i Jaume Busquets. Sota l'aparent anècdota d'un típic ministre marítim trobem una petita radiografia d'una societat costanera que ens parla de les grandeses i misèries de la gent del litoral al segle XVIII i ens recorda que, darrere de les lleis i les institucions, hi ha persones amb sentiments i ambicions.

En la seva relectura dels llibres de visites dels fars espanyols, David Moré ens recorda que no hi ha document que no sigui susceptible de ser posat sota el microscopi per tal de veure allò que a primera vista no és evident. Finalment, Marcel Pujol ens parla dels conflictes que, en fred i en calent, formen part del món de la pesca. El seu article

és prou clar en el seu plantejament: l'Escala, el Sardinal, i “Mata'l, que és de Roses!”. La lluita pel control dels recursos i la seva explotació són universals i atemporals.

La història és com un gran edifici col·lectiu construït per agents diferents. Alguns historiadors són modestos manobres que aixequen columnes amb els seus maons ben arreglats, necessàries encara que no llueixin gaire. D'altres investigadors són bons arquitectes que donen sentit i equilibri a l'obra, garantint la seva solidesa, sense buscar l'efecte estètic sinó la funcionalitat. Finalment, hi ha historiadors que són més aviat urbanistes i que articulen les construccions dels altres en un sistema ordenat que cal veure amb perspectiva, per poder comprendre'l. Cada historiador, en funció dels seus interessos, capacitats i possibilitats, és responsable d'una part de l'obra. En aquest dossier presentem algunes d'aquelles columnes necessàries que suporten l'edifici i us convidem que els doneu l'atenció que sens dubte mereixen.

